

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 1/2 — kr.
Félévre 5 " — " "
Negyedévre 2 " — " "
Egy órára 1 " — " "
Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj

Negy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többoszta hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjmin den külön beiratásért 30 kr.

A magyar állameszme.

Debreczen, május 26.

(sz.) Serbán Miklós oláh nemzeti-ségi képviselő ur az országházban föl-szólitotta az igazságügyminisztert, ma-gyarazza meg neki, mi az a ma-gyar állameszme. Kedves kis kérdés ez a magyar képviselőházban. A kérdés maga már inzultus. Arczulsapása a nemzetnek, kigunyolása jogainknak, ta-gadása állami létünknek. Ez a kérdés hazaárulásszámban megy, amikor a ma-gyar parlament egy tagja merészen és kihívóan, gunyosan és lenézően, sért-ően és kicsinylőleg fölveti.

Próbálkoztak felelni neki a képvi-selők közül többen; Lukács Gyula helyesen mondotta Serbánnak, hogy a magyar állameszme az, a mi ellen ö-nök mindig küzdöttek. Gróf Zichy Jenő kijelentette, hogy a ma-gyar állam fogalmát érezni kell, attól át kell hatva lenni. Barabás Béla szerint Serbán nem tudja, nem is tudhatja, mi a magyar állam eszméje, mert a magyar állam — csak eszme. A valóságban nem volt alkalma Serbán-nak azt megismernie, Magyarország nem lévén teljesen önálló és független. Erdély Sándor igazságügyminiszter sze-rint azok nem tudják, mi a magyar állameszme, akik megboldogulá-sukat nem a magyar állami intézményekben keresik.

Ime, ilyen kérdések fölött vitakoz-nak a mi képviselőházunkban. És el kell szomorodnunk, hogy ez így van. Sehol a világon, semmiféle más ország

parlamentjében ilyen kérdést föl nem vehetnek. Aki szönyegre hozná, azt vagy a bolondok házába csuknák vagy a hazaárulók börtönébe.

De mi türelmesek vagyunk. Zsebre dugunk mindent. Legfőlebb, ha máskor meg kinyitjuk a zsebünket, hogy Ausztriának adózunk. Az állameszme el-len való rendszeres izgatást eltűrjük s Bécsnek fizetünk azért, hogy a mi állameszménk, a mi önállóságunk a dua-lizmus keretében csorbát szenved.

Igaza van Barabás Bélának. A ma-gyar állameszme csak eszme és nem eleven valóság. Hítegetjük, ámitgatjuk, csaljuk önmagunkat, hogy bírjuk azt, a mi képzelet, ami légvár, csalóka köd-kép ami tehetetlenségünknel és gyámol-talanságunknál fogva. Azt az államesz-mét, amelyről Serbán ur kérdezőskö-dött, a mi 67-es alapon álló kormá-nyaink rendszeresen elhomályosították és bizony nagyon is rajta vannak most is, hogy egészen elsikkaszák. Az állameszme teher a kormányuk, holott voltaképpen ez az a biztos alap, amelyen megállhatnának ők is és fejlődhetnék a nemzet. Az állameszme az a nemzet éle-tő szőtőne. Az élethez való akarata. Az individualitása. Az a belső erő, — amely a mán tul és a multon kereszt-ül a jövőnek föntartja az államot — Mint ahogy az egyénben a saját élethez való ragaszkodáson kívül megvan a faj életőszőne. Állameszme nélkül romba dőlnek az államok és sem tró-nok, sem szuronyok nem képesek azt föntartani, legfőlebb ideig-óráig. A ma-gyar állameszme a magyar nép álla-

mi faj őszőne. Az az őszőn, — mely egészséges egoizmussal a maga számára különállást követel, külön éle-tet igényel, sajátos szükségleteket teremt egyéni eszközökkel dolgozik, speciális célokért küzd, külön érzéssel, külön gondolatvilággal, külön nyelvvél és kü-lön intézményekkel bír.

De ha ez így van, amint hogy így van, akkor a dualizmus megrontója a magyar állameszmének, nem engedi azt megvalósulni, kifejlődni, terjedni, szóval megvonja tőle az életföltételeket.

A magyar állameszme Magyaror-szágon tengődik, igazán csak eszme, amelyért kevés jó hazafi lelkesedik és buzgólkodik, a többiek pedig részint áruba bocsátják, részint elárulják. Ország, amelynek nincs önálló hadserege nincsen külön külügye, állami létének legfontosabb kellékeit nélkülözi. Ország amelynek nincsen önálló gazdasági léte, állameszméje megvalósításának és ki-építésének eszközeiről mondott le. Ország, amelynek királya van, de az ide-genben lakik, az állam eszméjének lát-ható személyesítőjét nélkülözi sajnosan.

Lukács Gyula tehát Serbánnak adott válaszául úgy is formulázhatta volna, hogy a magyar állameszme az, ami ellen önök (már t. i. az oláhok), és a 67-es kormányok mindig küzdöttek. Erdély Sándor pedig bevallhatta volna, hogy ő sem tudja azt, a mit Serbán nem tud, mert ő sem a magyar állami intézményekben keresi a boldo-gulást, de a fekete-sárga, vagy legjobb esetben is az osztrák-magyar intézmé-nyekben.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Az ujjvárosi tréfás legények.

— Hajdu történet. —

— A „Debreczen” eredeti tárczája —

Írta: **Ifj. Móricz Pál.**

A magyar szabadságharcz elárvult zász-laját már végig taposták Világosnál s Aradon e munkára reá tette a lövőkörön az osz-trák, szomorú önkényi korszak következt. Midőn egy nótáért börtönbe hurczolták a cigányprimást. Csak a pusztá, az erdő volt még szabad, ahol a betyár, a szegény legény reá lesett a büszke, a rezessisakos zsandárra, kik közül bizony soknak is vére folyt. . . . »St a-t a r i u m» lett hát a bujdosók — szegény legények — ellenébe hirdetve, hogy még vég-zetesebb legyen a zsandár világ és a bakók rémsége. . . . A Debreczen menti híres erdők: Guth, Halap és a Csarés sötét fái, sűrű bokrai, cserjei, meg a széles délifábas pusztá Horto-

bágy voltak a betyár romantika szülőhelye. Kurta csapszékkel, a pásztorok nádkarám-jaival megannyi buvóhelyek is az üldözött sze-gény legénynek, kikkel inkább még rokonszen-vezett a földnepe, mintsem hogy felt volna tőlük, mint akik is a gyűlölt zsandárokkal és spiczli beamter sereggel nyílt hadilábon áll-tak. . . .

Tudom, emlékezem, hogy még csak gyer-mek koromban is szokás volt nálunk Hajdu-szágon, hogy a gazdák legény fia, a lovas emberek (de még a földék tagosítása előtt) nyári estenként, de meg ősszel is kivitték lovaikat a pusztára, szabad legelőre, hol biz-nem is igen néztek, melyik ki földje? . . . De sokszor oda vetettek pányvat, hol dúsabb, selemesebb volt a pást. . . .

— K i m e n t a l ő u t a n, így nevezték ezt a Hajduságon. A mikor aztán a pusztákon «összeverődött» legényemberek lo-vaikra «b é k l y ó»-t tétvén a pásztorlúzek-nek mellette sokáig fent beszélgettek, tréfál-kozva, mesélgetve. . . . Meghallgatva a búzó

madarak bűgását, mikor a daruk szárnyaikkal a hús, sötét felbőket csapkodták, utána bá-mulva a lefutó csillagnak, mely ember halálát szokta megjelenteni. . . . És a sötétségbe el-merült pusztai tájon, a fekete nádasító irányá-nyában, mintha a buzogányos hajdu ósök lovas árnyékai nyargalásztak volna? . . . De néha birkóztak is, néha a verekedésre, a botra is rákerült a sor; mert minden «t a n y á n a k» megvolt a maga első, birkos legénye vagy aki a fokosos hajdu botot a leg-ügyesebben forgatta. . . .

Egy kissé borongósabb nyári éjszaka ép így tüzelgetett az ujjvárosi pusztai legelőn is néhány legényember, jómódu gazdák fia, ti-zennyolcz, husz évesek; de volt közöttük még fiatalabb síheder is. Ott tüzelgetett a híró legény fia is. És beszéltek erről, beszéltek arról, mint ahogy azt a legények szokták. Felhozódott a betyárvilág is, melynek nótáit oly szívesen dalolták, melynek egy-egy — szilaj bősét talán személye után is ismerték volt? . . . Szót szó követett, valamelyik fel-

Szegény magyar állameszme, talán jó volna a Rendőri Lapokban köröztetni téged. Leírásodat a Házban próbálták megcsinálni, persze kérdés, hogy eléggé felismerhető vagy-e ezek után az ismertetések után? Ugy látszik, a függetlenségi képviselők kivételével ott a Házban senki sem ismer, hogyan is ismertelhetnének? Így tehát továbbra is csak eszme maradsz, szegény magyar állameszme.

BELFÖLD.

A nyári szünidő. A kormány — értesülésünk szerint — a nyári szünidő alatt még csak egyetlen törvényjavaslatot szándékozik a Ház elé terjeszteni. Lukács pénzügyminiszternek ez a javaslata bizonyos adókedvezményekre vonatkozik és még ebben az ülésszakban el kell hogy intéztessek. A szünidő e szerint jun. 15—20. között kezdődne és tartani fog szept. hó első napjáig, mert az országgyűlés már a delegációk előtt újból megkezdí tevékenységét.

A delegációk értesülésük szerint körülbelül szept. hó 20-ikára fognak egybehatni Bécsbe, minthogy az őszi hadgyakorlatok befejezését a hadügyi kormányra való tekintettel okvetlenül meg kell várni.

Interpelláció. Szalavszky Gyula pozsony-trencsényi főispánnak legutóbbi kitüntetésé miatt a néppárt részéről a Ház szombati ülésén interpelláció fog intézteni Jósika Samu báróhoz, a király személye körüli miniszterhez.

Az intendáns válság. Nopcsa Elek báró lemondása és a lemondás elfogadása befejezett tény lévén, a szabadelvű pártban nagyban folyik az intendáns jelölés. Két komoly jelölt van és érdekes, hogy mindkettő félkezű: Esterházy Kálmán gróf és Zichy Géza gróf. Esterházy grófot, a ki a kolozsvári Nemzeti Színháznak sok évig állott az élen, kiválóan alkalmasnak tartják az intendánsi állás betöltésére, mert úgy multjában, mint általában ismert művészeti józólésében, takarékoságában és szorgalmában a legteljesebb garanciát látjuk, viszont Zichy Géza gróf talentumán kívül felül részesül nagy pártolásban. Nem tartják azonban kizártnak, hogy egyelőre csak kormánybiztos fog kinevezetni. Erre az eshetőségre Kammerer Ernő

említette, hogy Mózsi a zsidókorcsmáros, akinek közel a falu alatt volt a csárdája, miként fel a betyároktól.

— Tréfáljuk meg a Mózsit, mondta a cimboráknak a bíró fia.

Korommal, mit a pásztortűz parazsi alól kapartak ki, bekenték az arcukat, lóra ültek öten s bevágtattak a csárdához. A Mózsi valóban halálra ijedt a kormos arcu betyároktól. Adott italt ételt, mindent, amit követeltek, néhány forintot is, mit a tréfás legények másnap visszaszándékoztak adni, még a szép Rebikét is magyarosan mégtánczoltatták. Kulacsba, kantába bort is vittek el tőle.

— Ne reszkess zsidó, holnap majd eljövünk, majd megfizetünk érte, de szíjat hasítunk a hátadból, ha holnap baukóval teli nem rakod a bugyelárisunkat...

Azután dalolva, kaczagva — hogy a Mózsi nem ismerte fel őket — visszavágtattak a tűznél várakozó cimboráikhoz, az elremült zsidó pedig be a községbe a zsandárokhoz, jajgatva panasolván, — a betyárok agyon akarták ütni, hogy azt is igérték: reagujtják a házat...

— Öten voltak kérem, öten, mindnek kormos volt az arca...

és Veszter Imre vannak kombinációban, a kiról megállapították, hogy kiváló muzsikus, sőt ifju korában zeneműveket is komponált.

KÜLFÖLD.

Az algiri zsidóüldözés. A kerület különböző helyeiről sok rendzavarásról adnak jelentéseket. Tegnap Belabbesben és Fortassaban a zsidók boltjait kirabolták. Hét idegent kiutasítottak.

A háboru vége. Azt mondják, hogy a zultán a békeföltételek dolgában távirati uton a német császárhoz fordult és a miatt késett a porta jegyzéke, mert a német nagykövet még nem kapott határozott utasításokat. Udvari körökben és a portán az a fölfogás, hogy az eredeti békeföltételeket kell föntartani. Ennek következtében nem valószínűtlen a miniszterválság, mert Törökországnak elkerülhetlenül engednie kell.

Az olasz önkéntesek. A Berthei vezetése alatt álló, jobbára szociálistákból és anarkistákból alakult olasz önkéntes csapat, két görög torpedó-naszádtól kísérvé Brindisibe érkezett. A Messaggero azt írja, hogy az olaszok erőszakosan ellene szegültek hajóra szállításuknak, Zavedában leítették magukat s kigonyolták a lakosságot, mely fegyvert fogott rájuk és közülök kettőt megölt és hatot megsebesített. Így végződött Berthei hőbortos csinyje. A garibaldista zászlóaljnak semmi köze sem volt ehhez a csapathoz.

Önálló osztrák jegybank. Berks osztrák képviselő javaslatot terjesztett a parlament elé egy önálló osztrák jegybank alapítása tárgyában. A javaslat indokaiiban a következőket mondja: Magyarország óriási fellendülése az utóbbi harmincz év alatt arra a körülményre vezethető vissza, hogy a magyar viszonyokhoz képest ott nagyon olcsó pénzt s hogy osztrák viszonyokhoz képest pedig Ausztriában nagy n draga pénz nyújt a mostani jegybank. Ez által saját pénzünk túllünk elvonatik, kamatlábaink mesterségesen megtartatnak magasságukon és daczára annak, hogy a bank most már jelentékeny aranykészlet felett rendelkezik, még sincs belőle semmiféle előnyünk. Magyarország minden téren, hol az előnyökről van szó, paritást követel, de ahol az áldozatról van szó, mint például a kvótánál ott

a paritásról mitsem akar tudni. Berks ur ki ezt a furesán indokolt javaslatot a parlament elé terjesztette, a cillii kerületet képviseli és a délszlavok klubjának tagja.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 26.

A jog és pénzügyi bizottság tegnap d. u. tartott ülésében vette tárgyalás alá az 1896. évi zárszámadását. A tárgyalások során kitűnt, hogy mindenki elismeri a bajt, amely a város feje felett lebeg az évtizedes rablógazdálkodás miatt, de csak egy bizottsági tagnak volt bátorsága az orvosszerre rámutatni s mi sem bizonyítja jobban, mennyire igaza volt, amint az, hogy a számvévi hivatal túlterhelésével megokolva igyekeztek az indítványozót tervéről lebeszélni, pedig helyességét maguk is kénytelenek voltak elismerni.

A vagyonkimutatások rendszerének megváltoztatásáról van szó s Marton Imrét illeti az elismerés, hogy egyszervégre már komolyan szóba került. Hiszen tudvalevő, hogy szintén ő volt az, aki az idej költségvetésnél szóba hozta, hogy a kereskedelmi törvény rábizza kinek-kinek saját tetszésére a könyvelési rendszert, de azt megköveteli a legkisebbtől és legnagyobbtól egyaránt, hogy könyvéből vagyoni állása mindig és mindenki előtt kitűnjék. Debreczen város költségvetéseiből és számadásaiból épen ez nem tűnik ki.

Meg kell tehát követelnie a közgyűlésnek nem csak azt, ami határozatba ment, hanem igenis azt az egész rendszerváltozást, amelynek folytán világos legyen mindenki előtt: mi a város vagyona s ha abból eladnak egy lovat, az nem károsíthatja meg, valamint az sem, ha pl. a csordásházat eladják, — mert azok árát rendes gazdálkodás mellett külön közgyűlési határozat nélkül felhasználni nem szabad. Ha erre ma nem képes a számvéviség, szaporítani kell a személyzetet, mert ez a legfontosabb hivatal.

Nosza rajta a zsandárok nyeregbe ültek utána a dubajoknak. Az egyik patroll az éjszakai tanyahelynél még ott talált pár sihedert; mert a nagyobb legények, mikorra veres orcáját feldugta az ébredező virradat, haza vitték lovaikat. A sihederek a zsandárok kérézősködésére nevetve, gyanutlanul beszétek el:

— De hogy nem! Hogyne! Hisz a bíró uram fia meg a legények — ei is mondták mindnek a nevet — teréfal-koztak. Itt kengették be az arcukat is korommal...

A zsandár sem kérdezett többet! Nap felkeltére már be is fogták mind az öt legényt. Hiába volt a szülék minden síró kérése, a vádoltak fiatal kora, tréfás szándoka, hiába vonta vissza panaszát Mózsi is; sem a földesur Semseyt, sem a református lelkész Révész Imrét nem hallgatták meg, kik a rügtön összetűt, Debreczenből kihozott osztrák bíróktól csak annyi halasztékot kértek, mi idő alatt egy staféta megjárná Bécsset?...

A halálos ítélet ki lett mondva. Felállították gyorsan a bitót, mert az ilyesemben gyakorlott az osztrák keze... Az úvjárosi

magyarok fiatal papja Révész Imre*) az ítélet kimondásakor kijelentette a vérbírók előtt, hogy egyháza eme fiatal tagjait nem tekinthi gazoknak, mert csak az önkény áldozatai, azért megis adja nekik mindazon egyházi szertartásokat, melyek a becsületes, igaz keresztényt halála után megilletik. A vérbírók törvényei szigorú büntetésével fenyegetődtek...

És mikor az elítelt legények már a sira lombában ültek, a tiszteletes este meghuzatta csakugyan a barangokat, — mint a hogy ez mi kalvinisták szoktuk, amidőn kedves halottunk van, kit másnap eltemetünk. A fiatal szép legények mind ünneplőbe voltak öltözve. Kobogott a stikkelt ingujj. Ezüst sarkantyú pengett csizmájaiakon. Apró ezüst gombok a mellényen.

De legesinosabb a legdélcegebb volt vala mennyi között a bíró fia, mintha csak lakodalomra mentek volna, olyan büszkén lépett. A pap is ott ment mellettük, és mennyi nép? ki sirt, ki atkozódott, meg a sok katonaság, mivel lázadástól is féltek.

A bíró gazda fiának nagyon nehezen járt a csizmája. Igazi uri készítésű kordován

*) Későbbi országos híru debreczeni kalvinista nagy pap.

Azt mondják, hogy ezzel talán kedvezőbbnek, mert igazabbnak tűnnek fel a város vagyoni helyzete. Ugyvan, igazabbnak a vagyoni, de annál szomorubbna a gazdálkodási rendszer, mert kimutatná, hogy sokkal kedvezőbb vagyoni állás mellett sem tudjuk kiadásainkat úgy fedezni, mint ezelőtt. Mert hiszen csak egy példát vegyünk. — A város a saját épületeit pl. a városházát nem jövedelmező vagyonértéknek veszi, holott ha nem volna semennyiben (pl. a kapitánysági épületek, Hungária) nincs: bért fizet érte s önmagának megsem írja fel a megfelelő bérösszeget. Ez egyenes letagadása a valónak.

Ezek mellett aztán hozott a bizottság több közhasznú határozatot a vállalatok üzleti szellemének élénkítésére, a vágóhídi igazgató és erdőmester évi jelentése stb. ügyében, a melyeket számon fogunk kérni, ha a közgyűlés elfogadta, mennyiben ha j o t t á k végre ?

Az ülésről szóló részletes tudósításunk a következő:

Közepes érdeklődés kísérte a jog és pénzügyi bizottság tegnap d. u. 3 órára össze hívott ülését, a melyen jelen voltak V e e s e y I m r e tanácsnok elnöke alatt: Ábrahám László t. főügyész, Szabó József főszámvevő, Stahl Géza főmérnök, Komlóssy Dezső, Koncz Elek, Koszorus Lajos, Márk Endre, Márton Imre, Szilágyi Károly és Varga Károly jegyző.

Elnök az ülést megnyitván, indítványozza, hogy addig, míg esetleg többen összegyűlnek, a honvéd parancsnokság kérvényét vegyék elő, mely azt kéri a várostól, hogy tisztíttatás helyiséget építtessen s a honvédparancsnokság azért 1440 frt évi bért hajlandó fizetni. A főmérnök 2040 frtért hajlandó a felépítést javasolni. Egyben a kocsiszinek kihelyezését is kéri a libakertbe, de azt a főmérnök nem javasolja.

A főszámvevő egyiket sem javasolja, mivel csak kölcsönből volna létesíthető, erre pedig a város házipénztára jelen helyzetében hitelenek kockázatát nélkül nem vállalkozhatik, legfeljebb a házilag kezelt összegekből volna felvehető, de akkor is az állammal kellene a szerződést megkötöni. A napokban a dandárparancsnokság újabb beadványban sürgette meg a dolgot, melyben a város és a volt főmérnököt vádolja az étkező felépítésének elmaradásáért.

S z a b ó József főszámvevő hangsúlyozza, hogy a péterfiai laktanya terveit a honvédminiszter jóváhagyta, tehát azzal a város nem vádolható. De kifejti, hogy nem szabad odavinni a dolgot, hogy a katonaságnak ezzel is módot adjunk a polgárságtól való elzárkózásra, hanem igenis a beolvasztáson kell törekedni; azaz indokolás pedig, hogy módot kell adnunk a katonaságnak, hogy ott vendégeket fogadhatson, abszurdum, annyire meg nem vagyunk, hogy a mi hölgyink a kaszárnyába járjanak mulatni. De nem helyesli a tervet pénzügyi szempontból sem, hanem feltétlenül javasolná a kiváncsi, mert ma 5 százalékos pénzzel nem építhetünk.

M á r k Endre mindenben hozzájárul a főszámvevő nézetéhez annyival inkább, mert a törlesztésen kívül még házbéradót és más költségeket is kell fizetnünk. De ha mégis kell valamit adnunk, ezektől eltekintve is megadná a kért épületeket, ha a honvédelmi kormány minden költség megtérítését elvállalja annyi esztendőn át, míg az amortizáció letelik arra az esetre, ha e szolgálati viszonyok megkövetelik az étkező létesítését s a várostól való elzárását a katonaságnak.

K o m l ó s s y Dezső ehhez szintén hozzájárul az előtte szólók nézetéhez s hozzáteszi, hogy a kért összegbe a telekérték számításba nincs véve de a Márk Endre szavaihoz alternative hozzá kívánja tenni, hogy a tisztikar választhat a kért hely és libakert közt az étkező számára.

S t a h l Géza főmérnök megadni kívánja a kérést, mert a multban úgy a város, mint a katonaság kényszerhelyzetben volt, de ajánlja azért is, mert az étkezőből a polgárságnak több haszna van, mint azok nélkül. Ő tehát azt ajánlja, építsük fel 50 százalékos kamatozás mellett.

M á r k Endre kimutatja, hogy a főmérnöknek a haszonhajtásra nincsen igaza.

Á b r a h á m László t. főügyész nem kívánja ehirtelenkedni a kérdést s nem tartanák helyesnek ma határozni az ügy felett inkább helyesnek a közgyűlést hívni a dolgot, ezért vissza kívánja adni a tanácsnak.

A bizottság kimondja, hogy a parancsnokság ajánlatát nem tartja megfelelőnek, s a kérdést visszaadja a tanácsnak, hogy készítse elő, a dolgot akként, hogy tisztán álljon a bizottság előtt, mibe kerülne a létesítés a városnak minden megterhelése nélkül s városrendezési s más érdekek milyen megfontolásokat tesznek a kérdéssel kapcsolatba szükségessé ?

kálvinista ének, melyeket már gályákra hurczolt predikátorainak is énekelének, midőn egy-egy megtört testű pályatárs halott testét dobták az örök a gályáról a tenger hullámaiba, a mélységbe, a nyugalom misztikus hazájába . . . Es a bátor kálvinista lelkész őt szegény megtevélyedett hívét tisztos egyházi pompával eltemette a temető becsületes földjébe, nem pedig a bitók alá, mint a hogy ezt más ily esetekben a l a t r o k k a l szokták.

Az osztrák birák is beváltották fenyegetésüket, a merész lelkészt törvénybe fogták; de oly magasnak, páralannak találták bűnét, hogy nem találtak reá paragrafust a polgárok könyvében, hanem felrendeltették Bécsbe a d a u d i e n d u m v e r b u m r e g i u m a felséges, fényes császár színe elé, hol, azonban Révész szinte úgy elmerte mondani igazságát, hogy a császár által egyszerűen megdorgáltatván, büntetés nélkül hazabocsátott, bevezetődve így hivatalosan is az újvárosi tréfas legények szomorú esete. Verje is meg az isten az osztrákot, susogja ahány pelyhes kék, piros, sárga fejű virág van a magyar pusztákon, temetőben, ahány tölgy akác hajlong az erőkben, csak a magyar ember az, aki felejt, a ki mindert elfelejt . . .

A zárszámadás.

A főszámvevő jelentését es a zárszámadást felolvasottak vették csak a felügyelő bizottság jelentését olvassa fel a jegyző.

S t a h l Géza hivatkozik az erdőkezelésnél és a téglagyártásnál mutatkozó bevételi hanyatlásokra s ezekre azt mondja, hogy a nehézkes kezelést kellene megszüntetni s némi üzleti szellemet kellene a kezelésbe behozni. Indítványozza tehát, hogy hívják fel a tanácsot javaslatlételre az üzleti szellem élénkítése céljából a város üzleteinél.

Á b r a h á m László t. főügyész kijelenti, hogy a tanács foglalkozik a kérdéssel s meg kívánja szüntetni az eddigi téltelenséget, amelyben eddig az ügyek fejlődéssel várta.

M á r k Endre a többi üzleti vállalatok közt a nyomdakezelésre is kívánja terjeszteni a figyelmet.

A bizottság kimondja, hogy felhívja a tanácsot az üzleti vállalatok (Erdőkezelés, téglagyártás, könyvnyomda stb.) jövedelmezőbb s élénkebb szelleművé tételére a bizottság elé javaslatot terjesszen.

K o m l ó s s y Dezső első sorban a hátralékokkal foglalkozik s hangsúlyozza azok bővebb megvizsgálának szükségét továbbá az adományozások kérdését tárgyalja s kéri, hívja fel a bizottság a tanácsot, a közgyűlést s a város minden képviselőjét, hogy minden erejével a jövedelmek fokozásán s a kiadások szűk mederben tartásán igyekezzék, mert a város pénzügyi helyzete nagyon komoly.

A zárszámadást általánosságban elfogadták.

A részleteknél az E r d ő k e z e l é s tételénél K o m l ó s s y Dezső indítván ozza hogy az erdőmester hívassék fel az erdőkezelés minden ágára kiterjedő küzetes jelentésének minden év január havában leendő beterjesztésére; egyszersmind hozzájárultak a gazd. bizottság ismertett véleményéhez s a főszámvevő indítványára kiegészítendőnek kéri a fadeputatam ügyének rendezésére kiküldött bizottságot.

A vágóhidnál és a könyvnyomdára vonatkozólag szintén jelentést kérnek.

A l e l t á r n á l M á r t o n Imre a kiadások és bevételek természetével foglalkozik, mely szerint vannak oly bevételek, melyek a vagyon fogyasztásával járnak s olyan kiadások, amelyek tulajdonképpen beruházások s vannak olyan jövedelmek, melyeknek tőkéje megmarad s olyan kiadások, amelyek hasznos beruházásokkal nem járnak. Azt szeretné tehát, ha ez a rendszer érvényesülne a számadások készítésénél, hogy kitűnjék, mennyi az elkölthető jövedelem, mert a vagyonérték eladásából származó nem az, amennyi volt az olyan kiadás, mely vissza fog térülni. Erre nézve pótló kimutatást kérne, a jövő számadás készítésénél pedig az osztályozásra utasítani kéri a számvevőseget.

S z a b ó József nem tartja ezt czélszerű dolognak, annyival kevésbbé, mert a belügyminiszter a mostani kezelési rendszert jóváhagyta.

K o m l ó s s y Dezső hangsúlyozza a számvevőség elfoglaltságát s eddig várni kíván vele, míg az államszámvitelről benyújtott törvényjavaslat el nem dől. (Már szentesítve közzölte a hivatalos lap. Szerk)

M á r t o n Imre ragaszkodik hozzá, hogy úgy készítsék a számadást, hogy belőle kitűnjék, mennyi volt a város elkölthető jövedelme s mennyi volt a hasznos beruházás s a város vagyona a multhoz képest apadt-e, vagy gyarapodott ?

A bizottság ezt a jövő évekre nézve elfogadandónak javasolja a M á r t o n Imre indítványát.

Az alapítványi pénztárnál Komlóssy Dezső indítványára felkerik a közgyűlést, hogy egy a főszámvevőből, a t. főügyészből s a felügyelő bizottsági tagokból álló bizottsággal állapítsa meg az alapítványok kezelésének egy az eddiginél egyszerűbb módját.

Ezzel az egész zárszámadás le tévén tárgyalva, elnök az ülést 6 órakor berekesztette.

csizma volt, debreczeni mester készítette. Még csak reá várakozott a hóhér. — S a legény, mikor az egyik ezüst sarkantus csizmát nagy nehezen lehuzhatta, oda vágta a hóhér melléhez, mondván:

— Kutya, hát miért nem segítettél, nem lattad, hogy nehezen jár ez a csizma ?

Ekkor a hóhér dühében, fájalmában, mert majd lebukott az ülésről, így fenyegette:

— Megállj! Ezt megszenvedtetem a kötélen véled!

De Révész, a pap, a törvény szigorú büntetésével intette a pribéket, ki meg is juhászodott és az utolsó, a legbüszkébbik sem szenvedett sokáig a f i a t a l l e g é n y e k közül.

Majd mikor már a bitóról levehették a hideg testeket, a fekete koporsókat, a halottakat Révész p a p egyenest a templom elé vitette, miközben zúgott újból a harang s z o m o r u a n, b u s a n, m i n t mikor a halotti kocsi máskor is oda fordul a templom elé. — Zsufoltan voltak a hívők a templomban, az uraság uri vendégei is sokan. És a pap mondott olyan predikációt, hogy szem nem maradt köny nélkül. Sirt maga a pap is. Neki sem volt meg soha szomorubb temetése. És felhangzott a busongós, egyszerű

ks ur ki
parlament
képvi-
a.

ottság

us 26,

gnap d. u.

az 1896,

án kitűnt,

y a város

zdálkodás

k volt bá-

mi sem

oit, amint

rhelésével

zót tervé-

maguk is

nek meg-

o n Imrét

e már ko-

vó, hogy

égvetésnél

rvény rá-

a könyve-

legkisebb-

könyvből

előtt ki-

seiből és

i.

gyűlésnek

, hanem

, amely-

előtt:

dnak egy

amint az

— mert

tt külön

alni nem

számvevő-

mert ez

mr.*) az

vérbírók

nem te-

áldozat-

egyházi

igaz ke-

vérbírók

fenyege-

ár a sira

ghuzatta

ogy ezt

és halot-

A fiatal

öltözve.

sarkantyu

ombok a

volt vala

k lako-

lépelt.

nyi nép?

tonaság.

nehezen

ordován

kálvinist

TARKA-ÉLET

A «ticsi».

Ha látták volna úgy, a hogy én, megis szerették volna, mint akárcsak én. Gyönyörű kis babi, mint a rózsza. Alig negyedfél éves. Eleven kis leányka, fúrge, mint a esik, bezedes, mint a pacsirta. Nagy fekete szemei könyeket gyöngyöztek, mikor megismertem. A vasuti váróteremben találkoztunk. A hajnal még alig pirkadott. Miriádnyi gyémánt sugárként csillogtak a harmattal nedves levelecskéik füzálacskaik. Május volt. A virágok felett még nem döngöcsélt a szorgalmas méh. A kis leány is almos volt. Szemecskéiről még alighogy elreppent a tündér álom. Mint a piros papucs virág, olyan bárszonyosok voltak kis ajkai, durcásan szorította össze, csak mikor egy-egy hangos zokogásszerű sohaj tört ki abból, láthattam a fényes, apró fehér fogakat. Kurta kis szoknyája alól formás, napsütötte labikrák, térdecskéik kaczerkódtak ki, mert kurta volt a harisnyája is. Apró morcos kezei között kis kosárkát szorongatott, vaj mely kincsek jehettek abban? Czukorral kedveskedtem neki. Az út hosszú volt s így lassan összebarátkoztunk. Ölembé vettem, úgy meséltem neki. Majd a babi csacsogott bohókás szavakkal ártatlan, kedves dolgokat, a piszra orru babáról, a Tisza kutyáról, a Nünű macska hamisságáról, a dada tündér meséiről, a jó papáról, mamáról, meg a kis testvérkéiről, kik a krumpliczukrot még nálánál — a babi kisasszonynál — is jobban szeretik . . .

— Hát kis testvérei is vannak? kérdtem a piczikétől.

— Igen! mondta határozottan, mintha az a legtermészetesebb dolog lett volna. Tette hozzá.

— Leányok? faggattam tovább.

— Tette, mondta újból, ujját megszipogatva. Szemei csudálatos ajka durcás csucorodása zavart és rémületet árultak el.

— Leányok? Kis hugocskák — néni-lék? kerdeztem a kicsikétől tovább.

— Nem! Tet fia! Csathogy az egyitticsi! arulta el a családi titkot a megvallott kisasszonyka, ki ölemből kiugorván, már ekkor a kocsi ablakánál bámészkodott. Aztan nemsokára süvített a gőzöketprusz kölgő gép is, harsány kiáltás hangzott el:

— Hajdu-Böszörmény! Tizenöt perc! Kiszállani!

Kiszállottam. A «ticsi» tovább utazott, de sirókás két nagy szemét, durcás piczi piros ajkát felejteni nem tudom; mert bohókás csacsogása a Nünű macskáról, a Tisza kutyáról, a dada meséiről, a mindeneknél edesebb krumpliczukorról, a jó papáról, mamáról emlékembe hozta azt a vadvirágokkal benőtt sirhalmot, hová az én kedves jó anyám, az én gyermekkorom mesés tündérialmai, a lepkét kergető játszi kedv, boldogságom vannak eltemetve . . .

Paulus

Játék a halállal.

— Egy játékos; a ki öl. —

Debreczen, május 26.

(pn.) Berlinben történt, mely a világváros összes látványai között a legnagyobb vonzerőt Krüger, a híres czéllövő gyakorolta mostanában a közönségre. Minden nap óriás tömeg nézte Carwer bámulatos ügyességű tanítványának mutatványait, a me-

lyekkel az erősen próbára tette a közönség idegeit.

Mert nemcsak a földobott filléreket löttele kapásból vagy lónátról; nemcsak ügyességét mutatta be, hanem a halállal is valóságos hajmeresztő játékot üzött.

Mutatványai között ugyanis a legérdekesebb volt az, midőn bájos, fiatal huga a porondra libbent, fejére, vállaira adró üveggömböket rakott, a melyeket onnan Krüger egymásután lelőtt. Még pedig nem egyszerűen, szép hugával szembe fordulva, hanem tükörből háttal a lány felé, úgy hogy azt csak az üveglapból láthatta.

A közönség minden nap lélekzetfojtva leste a produkciót, aminek mindig az lehetett a vége, hogy a mosolygó, fiatal hölgy egyszer szétzúzott fővel terül el a czirkusz homokján . . . Mert a közönség megköveteli azt, hogy az ő beleptidijban befizetett filéireért valaki naponta szemébe mosolyogjon a halálnak . . .

Szombaton ismét zsufolva volt a Neisese külvárosbeli színház, ahol Krüger és szép huga a vérfigasztó játékot üzték. Lehetek a nézőtérben mintegy négyezre, akik tapsolva köszöntötték a híres czéllövőt, aki délecegen, ragyogó arccal lépett a lámpák elé. Produkciói közben egyetlen egyszer sem tévesztette el a czélját, keze nem remegett, szeme meg nem rándult. a közönség oda volt az elragatattától.

Ekkor következett a program legfőbb pontja, az est szenzációja, a tükör-lövés.

Krüger szép huga ott termett a publikum előtt, mely virágokat szórt a szép leány elébe. A leány mosolyogva, hajlongva köszöntötte meg az illatos ovácziót s kaczer mosolyal állott a tükör elé, fejére tette az üveggölyöt, amit bátyja lövésének el kell találnia, de ha egy arasszal jobbb meg a gölyő, akkor ő véres fővel roskad össze.

Krüger a tükör és testvére közé állott. A leány egyre mosolygott. Krüger a tükörbe nézett s felemelte fegyverét. A színházban meg a szívek dobogása is hallatszott. Az arczok kigyultak az izgalomtól, az aggodalomtól. Milyen nagyszerű multság az ilyen! Igazán megeri a hatvan fillér belepti díjat . . .

A lövés eldördült. — S nyomban utána velőtrázó sikoltás döbentette meg a czirkusz egész közönségét. A vidám, szép lány véresre zuzott fővel vergődött a földön, halálos sereből patakzott a vér. A nézőtérben a borzalom kiáltása hangzott föl. A nők elájultak, a közönség egyrésze a kijárat fele tödült, mások a színpadra ugráltak, hogy a szerencsétlen áldozaton segítsenek.

Krüger is a híres czéllövő, kétségbeesett fájdalomkiáltással borult huga holttestére, öleléssel, csókkal akarta azt életre kelteni, de hiába . . .

A szép leány pár perc múlva élettelenül feküdt a fényes színpad közepén.

Aranyhaja mellett ott hevert a csillogó üveggölyő, amely fejről legurult. Ép volt és sértetlen, nem esett semmi baja . . .

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, május 26.

A ház mai ülésén az esküdtbiróságot letárgyalták.

Előbb Perczel miniszter felelt a hozzá intézett interpellációkra, Molnár Jánosnak és Visontainak a Nopcsa ügybeni interpellációjára.

Perczel—Nopcsa báróról.

Perczel röviden felelt Visontainak meg. Dicsérve Nopcsának a korrektségét, ki bárha az ellene a ballett-soupé s más pikáns ügyekben megindított vizsgálat alatt e vádakkal alaptalanságát bizonyított, mégis lemondott

Visontain nem vette tudomásul e kitérő miniszteri választ, mivel Perczel azt nem nyilatkoztatta ki, hogy vajon elfogadta-e a Nopcsa lemondását? — De nem különben a miniszter ama többi kérdésekre sem felelt meg, melyek a közvéleményt felbáborították. Az erkölcsbíró Perczel erre azt válaszolta, hogy nem tőle függ a lemondás elfogadása. És hogy sokkal nagyobb a felháborodás azok ellen, kik Nopcsa ellen a hajszát megindították, a hivatásukról megfeleledkezett a lapok ellen (tetszés jobbról, ellentmondás balról.) — Nem csak nők, de férfiak sem olvashatták ezeket pirulás nélkül (Elent mondas balfelől, tetszés jobbfelől.) Most a 16-ik paragrafus 12-ik órájában jobban megtartózhatták volna a lapok magukat (viharos ellentmondás balról — taps, éljenzés jobbról.)

Visontai válasza után a többség a miniszteri választ tudomásul vette.

Az egyetemi ifjak elleni brutalitás

Az egyetemi ifjak ellen elkövetett rendőri brutalitás ügyében Olaj és Holló képviselők interpelláltak, melyre Perczel megint Perczel az ellenék zajos tiltakozása között tiltakozott az ellen, mint akárcsak egy Bach-lovag, hogy az egyetemi ifjuság a politikai kérdéseket az utcára kivigye, kijelentette, hogy szigoruan fog a rena felett örködni.

Holló ekkor részletesen elmondta Rudnai főkapitány megfélemlítési kísérleteit, melynek mindegyik részletét az ellenék gyalázat! gaszág! kiáltásokkal kísérte.

De az óriási zaj csak akkor támadt, mikor Perczel felállt, hogy Hollónak is megfeleljen.

— Eláll! Eláll! hangzott viharosan, hogy a Perczel szavait alig lehetett megérteni. Szemére lobbantotta az ellenéknek, hogy az ifjuság élére Takács Zoltánokat s Seles Adorjánokat állít (óriási zaj balról). Aztán magyarázni akarta, hogy miért lett eltitltva az ifjusági gyűlés? És midőn a rektort és alispánt felemlítette viharos éljenzes támadt, ellenben a főkapitány nevét óriásilag lebecsülgolták. Beszéde végén zajosan meg-hocholták az ellenékiek a minisztert is.

A miniszter választát, a Holló felelete után, a többség tudomásul vette.

A legközelebbi ülés szombaton lesz.

A király eltemetteti III. Bélát.

Budapest, május 26. A Debr. er. táv. A mit a magyar kormány pirulás nélkül nézett el s a nemzet szomorú hidegközönyvel türt el, I. Ferencz József király megsokalta, hogy koronás felséges elődjének a honalapító Árpád családjaból származó III. Béla királynak s nejének esontjai temetetlenül hanyódjanak a lomtarbar penészes, poros ladák között. Ő felsége ugyanis legmagasabb kéziratral utasította Bánfit, hogy haladéktalanul intézkedjen, miszerint III. Béla és neje hamvai a Mátyás-templomban méltó siremlékben elhelyeztessenek. A temetés és emlékfelállításának költségeit Ő felsége magánpénztárából fojja fedezni.

Ujdonságok.

Lapunk legközelebbi száma a holnapi éjszaka miatt pénteken, f. hó 28-án jelenik meg.

* **Áldozó csütörtök.** Holnap a keresztény világnak nagy ünnepe van, Krisztus menybenmenetelének napja. A hitbeli buzgóság s felmagasztosult szeretett egész hevével csüng ezen a napon, amely az Ember fiának földi életében tanúsított isteni mivoltának betetőz-

sél, legkimagaslóbb momentumát tartja fenn az örök embereiség számára. Nem hiába esik a nyíló májusnak virágoktól illatozó pompájú idejére az emberi képzelődés és lelkesedés is teljes pompájában illatozik akkor mikor e napnak jelentőségéről elmélkedik. Mert a keresztény világ ebben a napban örökitette meg valóban a Jézus istenségét s tette őt azzá a kinek kétezer év óta tartják: az Isten Fiává tette pedig azért hogy felültetvén az Ő Atyjának jobbjára magára hagyta az ő tanítványait testben, de felemelte őket szintén az Ő Atyjához lélekben, lehetővé tette, hogy mindég legyen nekünk gyarló embereknek eltévelyedéseink közben az égre okunk gondolni, — honnan létszen eljövendő... Ő, az Embernek Fia, itélni eleveneket és holtakat s ezzel a magunkba szállásunkat természetessé tenni.

* Áldozócsütörtöki istenitisztelet. Holnap, f. hó 27-én, áldozócsütörtökön az ev. ref. templomokban az istenitisztelet a következő sorrendben tartatnak meg: a nagytemplomban Dicsőfi József lelkész, a k. templomban Békely Lajos lelkész, a Kossuth utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az iszapálytemplomban Mitrovics Gyula lelkész. — Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Geisztlinger Pál segédlelkész végzi az istenitiszteletet, melynek végeztével urvacsora-osztás lesz.

* A zárszámadás a tanács előtt. A városi tanács mai teljes ülésében vette tárgyalás alá az 1896 évi zárszámadást, és pedig a felmerülhető bizalmas kérdések megvitathatása végett zárt ülésben. A gróf Degegnfeld József főispán elnöke alatt tartott ülésen egyhangulag elfogadták a zárszámadást s ajánlják azt a közgyűlésnek is elfogadásra. A tanács ezeken kívül elfogadta a gazdasági szakbizottság és a jog s pénzügyi bizottság által tett módosításokat is, valamint utasította arra is Szabó József főszámvévőt, hogy a holnaputáni közgyűlés elején terjeszzen oly kimutatást, melyből kitűnjék Debreczen szab. kir. város vagyonának a legutóbbi 10 év alatti állása és szaporulata.

* Tisztelegő főiskolai tanárok. A debreczeni főiskola tanári kara az igazgatók vezetésével jun. hó 1-én kedden d. e. 1/2 12 órakor tiszteleg a tiszántuli ev. ref. egyházkerület elnökségénél, K. S. Áron püspöknél és gróf Degegnfeld József főgondnoknál, hogy köszönetet mondjanak a főiskolai tanárok fizetésének az egyházkerület által elhatározott rendezéseért.

* A városi közgyűlés. A holnapután, pénteken délelőtt 9 órakor tartandó városi közgyűlés igen látogatottnak és zajosnak ígérkezik. — A tárgysorozat kétségenkívül legfontosabb pontja a zárszámadás leírása, mely körül bizonyára élénk viták fejlődnek ki, de a mely csak hasznára lehet városunknak. — A zárszámadáson kívül másik érdekes tárgya lesz az az indítvány, amelyet Lengyel Imre és társai a főreáliskolának főgymnáziummá átalakítása iránt adtak be. Kapsolatban áll ezzel a tiszántuli ev. ref. egyházkerület kérelme a ref. főgymnáziumban két parallel osztály felállításának költségei elvállalásáért. — A tanács az előbbire nézve tudvalevőleg vagylagos javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, azt nevezetesen hogy a minisztertől vagy a főgymnáziummá való átalakításért vagy egységes középiskolává kifejlesztéséért irjon fel, kérvén egyúttal a parallel osztályok felállítását is. — A z e g y h á z k e r ü l e t k é r e l m é t p e d i g n e m t a r t j a t e l j e s i t h e t ő n e k a t a n á c s. A közgyűlés napirendjére föl vannak véve még a következő tárgyak: a

kultuszminiszter leirata, melyben megállapítja, azon főreáliskolai négy tanszéket, melyre a város kijelölési jogát gyakorolhatja. A belügyminiszter leirata, melyvel megengedi, hogy a fkollegium két új jogi tanszékre tett 100,000 ftos alapítvány után a város 4 1/2 % helyett 5 % kamatot fizessen. — A Luoviceumban levő városi alapítványi helyrejelölés. A tanács a pályázók közül első helyen dr. Sárva Gyula fiát, a második helyen pedig Jankovics Sándor vasuti tiszt fiát ajánlja. Az alsószabolcsi tiszai társ közgyűlésén a város képviselőiül fokozatos sorrendbe javaslatba hozza a tanács Komlóssy Arthur főjegyzőt, Abrháms László t. főügyészt és Stáhl Géza főmérnököt. A bizottsággal egyetértve elutasítottat javasolja. Ezeket kívül több érdekes tárgya lesz még a közgyűlésnek.

* Az országos vereskereszt-egylet közgyűlése. Az országos vereskereszt-egylet évi rendes közgyűlést f. hó 31-én tartja meg Budapesten Csokonics Endre gróf elnöke alatt. E közgyűlésen az egylet debreczeni választmányát Simonffy Imre kir. tan. polgármester és Váradi Szabó Jánosné urnő képviselik, a hajdumegyei választmány képviselőit pedig dr. Lovonczy Almos és neje utaznak fel Budapestre. — Ez alkalommal említjük fel, hogy a központi igazgatóság meleg levélben mondott köszönetet egy a debreczeni, mint a hajdumegyei választmányoknak és tisztikaruknak a múlt évi sikeres működésükért.

* Birói kinevezés. A király Ungern Gézát, a debreczeni királyi ítélőtáblához be rendelt bírósági jegyzőt, a szatmár-németi törvénytörvénybíróvá nevezte ki.

* A főispán F. Nánáson. Gróf Degegnfeld József főispán holnap reggel H-Nánásra utazik, ahol részt vesz Kruchio Lajos ottani tanár 25 éves jubileumán és átadja Wlasi Gyula vallás és közoktatásiügyi miniszternek az ünnepelt érdemfűrtükhöz intézett levelet. A főispán még este vár érkezik H-Nánárról, holnapután pedig elnököl a városi közgyűlésen s szombaton eszélfőjához utazik feketetagi birtokán.

* Új köiparvállalat Nagybanán. Folyó hó 30-án tartja a nagybanáni új köiparvállalat alakuló közgyűlést Nagybanán a város háza nagy termében. Ez iparvállalat Debreczenből is számos részvényjegyző. Ez a vállalat lesz hivatva olyan köveket gyártani, melyeket idáig külföldről drága penzen hoztak be. A múlt 1896 évben sient, trachit, és gránit kövekért 870000 ft-ot vándorolt ki az országból. Nagyobb jövőt jósolunk a vállalatnak a magunk részéről, mivel a társaság bányára oly kitűnő andesit, sient anyagokat tartalmaz, mely manapság a legkedveltebb és legdivatosabb követ képezi, a mely kövek csak Skótiában Lochkatrin vidékén fordulnak elő, mely telepekből az angol szorgalom és commercialis képesség milliókra menő jövedelmet biztosít Angliának.

* Királyi előnézet. Ő Felsege — mint értesülünk — a debreczeni kereskedelmi és iparkamara útján Szűcs Mihály gazdasági tanintézeti igazgatónak és Ricz Gézának az ezredéves országos kiállítás körül szerzett érdemeikért sajátkezü királyi elismerő levelet küldött. A megérdemelt kitüntetéshez gratulálunk!

* Közigazgatási ülések. Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága jövő havi rendes ülését junius hó 5-én szombaton délután 3 órakor tartja meg a városháza nagy termében gróf Degegnfeld József főispán elnöke alatt, melyen az egyes szakreferensek terjesztik elő a folyó hóról szóló jelentéseiket. A megyei közig. bizottság ugyane tárgyban

junius hó 14-én d. e. 9 órakor ülésezik a megyeháza nagytermében ugyancsak a főispán elnöke alatt.

* Új tiszteletbeli tiszti ügyész. Gróf Degegnfeld József főispán dr. Nagy Gábor lemondása folytán helyére vármegyei tiszteletbeli tiszti ügyészszé Berencsi János h.-nánási ügyvédet és városi tiszti ügyészt nevezte ki.

* Évzáró ünnepély a ker. akadémián. A debreczeni kereskedelmi akadémia ifjúságnak magyar és idegen nyelvű önképzőköré május 27-én d. e. fél 11 órakor tartja meg évzáró ünnepélyüket. Az ünnepély programja a következő: Elnöki megnyitó, tartja Klei Miklós, önképzőkör elnök. Elő őseink hazájau Schumanntól, előadja az ifj. dalárda. Márkus Zoltán II. évf. tanuló szavalja »Munkácsi rab« cz. költeményt Jókai Mortól. Fűzi Ernő felolvassa titkári jelentését a magyarnyelvű önképzőkör évi működéséről. »Magyar népdal-egyveleg« előadja az ifjúsági zenekar, Zohner Ottmár felolvassa titkári jelentését az idegen nyelvű önképzőkör évi működéséről. Hirschfeld Dezső III. évf. tanuló szavalja »L'adieu de Marie Stuart« cz. költeményt Berangertől. Kovács László felolvassa titkári jelentését a »Dal és Zenekör« évi működéséről. »Királyi himnusz« id. Abrányi Kornéltól, előadja az ifjúsági dalárda. Márkus Imre felolvassa titkári jelentését a »Tornaegylet« működéséről. »Quartett« Gerber Jenőtől, előadják Gerber Jenő I. évf. Fűzi Ernő III. évf. Bányász Gyula II. évf., és Eszter József III. évf. tanulóok. — Gerber Jenő I. évf. tanuló szavalja részletet Petőfi Sándor »Apostolából« Spitz József felolvassa titkári jelentését »Segélyegylet« évi működéséről. »Hunyadi induló« Erkel Ferentől, előadja az ifj. zenekar. Délután 4 órakor tornaverseny lesz. Mindkét ünnepélyre ez uton is meghívja a közönséget az igazgatóság.

* Új utca-ter. A főispán az utmesteri állásról lemondott Kovács Elemér helyére junius hó 1-től kezdődőleg Lescó Ferencz 15-ik huszárezredbeli őrmestert nevezte ki.

* Tíz napig lóháton. Nem kis dolog ez egyfolytában tíz teljes napot lóháton tölteni, úgy hogy mindennap nyolc óra alatt kilómétert tegyen meg az ember. A m. kir. állami lötenyész-intézetek meneskarai hadapród tanfolyama rendezett a napokban érdekes távlovaglást Mezőhegyesről Alsó-Szombathelyre (Fogaras megye.) tíz napot ülven ez alkalommal egy folytában nyeregben a távlovagló. A lovaglásban Ehrnberger Ernő főhadnagy vezetése alatt részt vettek: Chenczian Emil, Hahn András, Kneusel-Herdliczka Kornél és Póschl Nándor mèneskari hadapród növendékek. A hosszú, fáradsalmas utat szolgálati nyerges-lovaikon tették meg a távlovagló. Mezőhegyesről május 10-én reggel indulnak s 21-én reggel érkeztek oda vissza. Ejjelre megszálltak utjukban Lippán, Zambon, Szászsebesen, Nagy-Szeben és Alsó-Szombathelyen. Az oda és vissza mintegy nyolc száz órával tölten kilómétert tevő utat, egy napi pihenő mellett, tíz nap alatt tették meg s így naponta átlag nyolc óra alatt kilómétert hagytak magok után a távlovagló, ami tekintettel arra, hogy úgy a lovasok, mint a lovak a legkitűnőbb kondícióban érkeztek haza, nagyon szép eredmény.

* A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara legközelebbi közgyűlést junius hó 2-án délután 3 órakor tartja meg Szabó Kálmán elnöke alatt, melynek tárgyai folyó ügyek lesznek.

* Legeeti csűr. Az elmúlt éjjel, mint a mezőrendőrkapitányságnak jelentették, Liermann Mihály átkosföldi tanyáján levő csűr kigyuladt és földig leégett. A kar nagy ugyan, de az épület biztosítva volt. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

* A Függetlenség pünkösdi ajándéka. A Függetlenség politikai napilap értékes, pompás ajándékot ad pünkösdre előfizetőinek. — A Függetlenség diszes albumban adja ki a füg-

getlenségi párti képviselők, vidéki vezérferfiak és irók arczképeit és ezeknek avatott tollal megírt élet és jellemrajzát. A függetlenségi albumot a Függetlenség minden előfizetője megkapja. Ezen kitűnően szerkesztett politikai napilapra a kiadóhivatalban Budapest, Teréz-körút 33. és bármely postahivatalnál lehet előfizetni, 1 óra 1 frt, évnegyedre 3 frt, félévre 6 frt.

* **Magyar hírlapírók Stokholmban.** Az ezidei sajtó congressusban résztvevő magyarországi hírlapírók R á k o s s i Jenő az «Otthon» elnökének vezetése alatt, mint ertesülünk, az államvasutak menetjegyjelöltje által rendezett k ü l ö n v o n a t u kirándulásra utaznak Stokholmba. A különvonat érinti B é c s, P r á g a, D r e z d a és B e r l i n városokat, mely legutóbbi városba fél napi tarrózkodás van kijelölve. A kirándulás iránt minden oldalról rendkívüli érdeklődés mutatkozik és a jelenikezések a közönség minden rétegéből máris sűrűn folynak. — Hölgyek is nagyobb számmal vesznek részt a társas utazásban, kik részére a különvonathoz csatolt hálókocsi első sorban lesz fenntartva.

* **Dr. Kostenszky emléke.** A felvidéki magyar közművelődési egyesület vasárnap — május 23-án — délelőtt 11 órakor leplezte le Nyitrán azt a díszes síremléket, melyet az egyesület volt lángelkű titkáranak, dr. Kostenszky Gézának hamvai fölé állított. Ez a leplezési ünnepély mint látható volt a felvidéki magyarságnak egy lélekemelő ünnepélye lett, melyen i m p o z á n s m ó d o n megnyilatkozott a F. M. K. E. nagy horderejű tevékenységének a méltánylása. Igen jó hatással volt a felvidéki magyarságra, hogy Wlassics kultuszminiszter is tudomást vett a gyászünnepről s meleghangú levélben értesítette a F. M. K. E.-t. hogy rokonszenvvel kíséri az egyesület életét, mely ily kegyeletes módon őrzi meg az emléket, kik a nemes ögyért önzetlenül fáradoztak. Az ünnepélyen Latkóczy Imre államtitkár is megjelent családijával, továbbá a zólyomgyepei F. M. K. E. választmány képviselőiben Csipkay orsz. képviselő. Az ünnepi beszédet Craus István orsz. képviselő tartotta. A sirra koszorút tettek: A F. M. K. E. nyitramegyei, nógrádmegyeyei, zólyomgyepei, lipótmegyeyei, trencsénmegyei választmánya, továbbá a F. M. K. E. tisztikara, és az ünnepeltnek családja. Az ünnepélyen a nyitrai dalárda énekel s az egyesület remek diszasszója alatt volt a kivonulás a nyitrai megyeházáról. Nyitramegye és Nyitraváros küldöttségeivel képviseltette magát a leplezésnél.

* **Biztosítsunk betörés ellen.** A nagyközönség által felkarolt, virágzásban lévő s fényes eredménnyel működő K o s s u t h Ferencz elnökléte alatt álló »Hazai általános biztosító részvény társaság,« hazánkban még eddig nem létező új nemét létesítette a biztosítás ágazatának s ez a betörés elleni biztosítás. E szerint kinek költségében van magát ilyen károsodások ellen is megóvni. Az ilyen biztosítások díjtételei olyan csekélyek, hogy bizton hisszük miszerint ezen idea, mely nevezett társaság ügybuzgó és genialis vezérigazgatójától R ó n a y Mórtól eredt, minél számosabb hívekre fog találni.

KÖZGAZDASÁG.

Mire ügyeljünk a burgonya termelésnél?

Debreczen, május 26.

Miután a burgonyát részint emberi táplálékul, részint szeszfőzési és keményítőgyártási részint takarmányozási célra termelik s minden egyes hasznoczó szerint más és más követelményeket támasztanak irányában, nem kepezket a gazda maga előtt közömbös dolgot annak ügyelemmel kísérése, hogy egyes termelési tényezők minő befolyást gyakorolnak a növény tulajdonságaira.

Az, aki szesz- és keményítő gyártásra

termel burgonyát, mindenesetre arra törekszik, hogy burgonyája minél több keményítőt tartalmazzon. — Ezt elérendő, oly fajtát fog a termelésre kiválasztani, melynek dus keményítő tartalma már átöröklött sajátossága: de miután a burgonya igen könnyen degenerálódik s fajta tulajdonságát a neki meg nem felelő viszonyok között hamar elveszíti, nem elégedhetik meg a gazda csak azzal, hogy keményítő dus fajtát használ fel ültetésre, hanem tovább menve törekednie kell arra, hogy a keményítő tartalmat állandósítsa és a távol tartsa mind oly tényező közreműködését, mely a keményítő tartalom csökkenését vonhatja maga után.

Ily tényező gyanánt szerepelvén a trágyázás, ennek keresztül vitelére burgonya termelésnél kiváló ügyelettel kell lenni.

A tapasztalás igazolja, hogy istálló trágyával közvetlen trágyázott földben a burgonya keményítő tartalma lényegesen alászáll százalékban kifejezve, majnem 6% -al.

Nagy csapás ez, s mindenesetre figyelmet érdemlő körülmény, különösen ha megfontoljuk, hogy burgonya termésünk az azt veszélyeztető különböző betegségek és állati ellenségek következtében folyton csökken s így egész természetszerűen ára pedig emelkedik.

Nem eléggé tanácsolható ez okból, hogy a szeszfőzési és keményítő gyártási célra termelt burgonyánál az istálló trágyával való közvetlen trágyázás — ha csak lehet — mellőzendő; ha azonban teljességgel keresztülvihetetlen volna ennek mellőzése, úgy ne egyedül használjuk, hanem mesterséges trágyával vegyest. mert így a keményítő tartalmában való csökkenés jóval csekélyebb leend a jelzettnek körülbelül 1/4-e.

A mesterséges trágyák közül e tekintetben csak a foszfor trágyáknak jut szerep és pedig a közönséges csontliszt és a szuperfoszfátok. E trágyákból kat. holdanként 150-250 kg. elhíntése telj. sen elegendő.

A takarmányozási célra szolgáló burgonyánál a dolog egészen másképp áll. Itt a keményítő tartalom nem játszik oly nagy szerepet, hanem főképp a protein. Miután pedig trágyázással a protein tartalmat emelhetjük, takarmányburgonya alá használhatjuk az istálló trágyát egymagában is, de még jobb eredménnyel mesterséges trágyával egyidejűleg, vagy csak az utóbbit egyedül.

Szuperfoszfátok és chili salétromok együttes használata a termés mennyiségében kat. holdanként 20—25 q. többletet eredményez a végrehajtott trágyázási kísérletek szerint. s így a trágyázásra fordított költség elég fedezést nyer a termés többlet értékében.

Egy dolog van még a mire ügyelni kell s ez a trágya mennyiségének megállapítása: mert amily hasznos az azzal való mértékletesség, ép oly káros lehet annak túlnagy mennyiségben alkalmazása, hajlandóbbá tevén a burgonyát a megbetegedésre.

E mértékletesség különösen az étkezési célra szolgáló burgonyánál ajánlható, mint a mely izletességében is veszíthet a bő trágyázás következtében.

CSARNOK.

Nászuton.

Szép, derült napra virradt a fiatal házaspár a Comóban töltött éj után és folytatták utjokat Tremezzina felé.

A tegnapi esőzéstől lehült levegőben érezhető volt már a közeledő szeptember, a hűvös, tiszta, átlátszó levegőn keresztül esillogott a hó a hegyormokon, de főleg az Alpesekek csucsain. Néha, a többi hegy közül kimagasló csucs. rózsaszín felbőbe volt burkolva és a derült ég alatt oly vidám benyomást tett, mint a fiatal leánykák husvétii ruháiban.

A hegyhátakon végig, lejjebb, lejjebb, sárgászínű kopar legelők, utána barnászöld gesztenyefák csoportja volt látható, majd felszántott, buzával bevetett földek, tarka ker-

tek, kis fehér nyári lakok vonultak el a hajó előtt, mint a panoráma váltakozó képei.

Bastiano, a férj egy kölcsönkért színházi messzelátóval felfegyverkezve, állva bámulta ezeket a csodadolgokat, ha pedig valamely erősebb légáramlat nagyon is alkalmatlankodott neki, szemeit oly fájdalmas kifejezéssel hunyorgatta az üvegek alatt, mint a mártírok a falusi templomok oltárképein.

Pedig a hegyi szellők ellen nyakig begombolta szép, olívszínű ősz felöltőjét, mely alatt szíjjon függve hordta a pénzesztáskáját. A messzelátó tokja is a váláról csüngött, de a másíkról, így aztán a két szíj keresztelte egymást s a hátán kidomborodott, a mi bizonyos angolos külsőt kölcsönzött Malignoni Bastiano urnak.

Mikor felszállt a hajóra, elfeledte hogy az Isten nagyra növesztette, megütötte fejét egy szemöldökfában s behorpasztotta szép, egészen új, az utolsó monzai divat szerint készült kemény kalapját, de mit sem tudva a háromszögű horpadásról, bizonyos mértékig viselte azt.

Még minekelötte Tornora érkezett. szóváltása volt a jegyszédővel, mert a házások második osztályu jegyeikkel tévesen az első helyre szálltak bo. Bastiano ur kénytelen volt a sok angol ur és asszonyág előtt a különbséget megfizetni s fülíg pirul, mintha bizony ő nem akarná megadni a császárnak azt, a mi a császáré.

Megmagyarázta aztán Paolinának, miként van az, hogy a mi a vasutakon első hely az a vízi járműveken utolsó, itt az elsővé válik, éppen úgy, a mint az itélet napján egykoron lenni fog Josafát völgyében.

Paolina, a feleség halgatott, mintha neki semmi köze sem lenne mindezekhez; jobbra-balra forgott' hogy jobban szemügyre vehesse a tájékat és eközben néha véletlenül háttat is fordított a ferjének.

Barnás szürke ruhájában egy kissé szegényesen volt öltözve, de elarulta a kisvárosi asszonyt a sok arany, ékszer, a veres tollas kalapja a világos kék gyászfátyollal, mely repdesett a szélben és kigyó-zzerűen tekerődött fejére, halavány arczán és nyakára.

Egy fordulóán egyszerre a nap rásütött éppen mikor Bastiano s fedélzetre ment és a férjnek úgy tetsze t innét, hogy a felesége egy kigyó'adt lánghoz hasonlít, oly különös hatást keltettek a napsugarak, a mint a kék gázfátyolon át megvilantak az ékszereken. Azt is képzelte a jó ember, hogy ő oly magas, mint a Bishino hegye, melyet éppen körül hajókáztak. De hiszen még az sem lenne elegendően nagy arra, hogy elférjen benne az ő végtelen boldogsága.

Harminczhat év alatt Paolina volt az első nő, a kir igazán szeretett, vagyis kire komoly szándékkal gondolt; és a mint magaelőtt látta őt „űden mint egy rózsát“ nem cserélt volna egyikével sem szomszédjai közül, még azzal az angollal vagy amerikaival sem, a ki már egy félóra óta számlálta az arany és ezüst pénzeit.

— Jól érzed magadat?
— Jól, de a szél hűvösen fúj.
— És az asszony beburkolódzott skót sáljába és úgy üszzehuzta magát, mintha a sál redői között elakart volna jünni.

— Ehes vagy?
— Cseppet sem.
— En éhes vagyok.
— En nem.
— Akarod hogy lemenjünk az étterembe?
— Nem. Maradjunk it,
— Szép, ugy-e igazán szép erre?
— Nagyon szép.
— Nem akarsz kávét vagy egy pohár sört?

— Honnan gondolod? Nekem semmire nincs szühsegem.

Kis időre elhaltak.
Ezek a keskeny partok, a víz és a ződ hegyek között, a legrikitőbb és leghalványab színek változása: itt egy kis viilla, mintha cukorból volna, utána hirtelen beekelve egy vadszikla részlet, égnék meredő csucskal; azok a mesterkelt fordulatok hogy meg-

pillanthassunk egy arasznyi sziklát, egy vadregényes szakadéko, egy zsebkendő nagyságu rétet; aztán ismét azok a váratlanul megnyíló óriási vízöblök, telve fényvel, épen ott a hol az ember azt hitte már, hogy mindennek vége; a folytonos csevegés az állomásoknál a parttól a hajóra, a fel és leszállók között, a hajó kerekeinek egyforma zakatolása, a harangok zugása mint megtöbbszörözött viszhang a hegy ormokról; végre a folytonosan változó színjáték az opálszínűen csillogó víz és ég között: mindez elfoglalta Paolinát, ha ugyan nem akarjuk azt hinni, hogy mindent elkövetett, csakhozz elfoglalja önmagát. — A természet szépnek, ártatlannak táruult fel előtte és ő boldog volt, hogy napfény mellett, emberek között lehet; szerette volna, hogy a vízi ut sohasse érne véget, és hogy a havasok újra megnyílnának, helyet adva egy másik végtelen tónak.

Az argegnói öböl, mely komorabb benyomást tesz e többenél, különösen megfelelt kedélyhangulatának és feltekintve a hegyek kopár fatörzseire, a hegyormok némely lakatlan részeire, a tekervényes utak borzadályos mélységeire, szívből kívánta, bár csak ő is ott lehetne és nem bánta volna, ha éjjel is, ha viharban, ha elhagyatva, egyedül lenne is ott.

Mily jól lehet odafenn a magasban, egyedül lenni kis fészekben, ott, a hol az a nagy madár olyan mozdulatlanul ül. Látott kis kőpadokat is egy temetőfal mentében, mily édes lenne pihenni ott a gesztenyefák árnyékában egy fakereszttel jelölt sírban; igen, még irigylésre méltónak tetszett neki e pillanatban; — Sebastianójának távollétében, a ki lement az étterembe egy harapást enni.

Mentől inkább közeledtek Bellagi felé, annál nagyobb lett a hajón a sürgés-forgás mindenki a reggattához sietett.

A villak fel voltak lobogóva, aki csinosan kipingált csónakok tele voltak virágos, szalagos ruhákba öltözött ifjú nőekkel, fehér, zöld, veres, kék napernyőkkel és a csónakok mindegyesze közeledtek a hajóhoz és usztak utána, mint a delfinek.

Üdvkiáltások és ünnepi harangzugás hallatszott!

Mennággio széles öble, rózsaszín ködbe burkolva, a legragyogóbb képet ayujtá; mozsarak dörögtek, azután a zenekarok vonultak el bárkákban; a citromfák felől bódító illatot hozott a fuvalat: mindenki ujjongot. Szegény Paolina!

Még az öreg angol nők is feleszméltek nagy kosárka'apjaik alót és ujjal mutatva susogták:

•Belaccio, Belaccio.

Ez volt a házasságok czélpontja. Az emberek, egymást taszigálva, kezdtek kiszállani

(Vége köv.)

Nyilt-tér.

Egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer a

Ferencz József-

keserűviz,
a keserűvizek királya.

Orvosi tekintélyek bizonyítványai szerint a világhírnek örvendő

FERENCZ JÓZSEF keserűviz
a keserűvizek tulajdonképeni képviselőjének tekintendő, mert páratlan egyenletes, gyors és tartós hatása.

A millenniumi nagy éremmel egyedül tüntettetett ki.

Kéretik csak **Ferencz József-keserűviz**, nem pedig budai vagy egyéb elnevezést használni. **Kapható mindenütt.** (Az igazgatóság Budapesten)

Tisza-Polgáron,
a piacon, egy sarok
nagy üzlethelyiség,
lakással együtt bérbe kiadó.
Bővebbet
Suhajda József.

Mindenféle üzleti könyveket rendkívül csinos kivitelben igen olcsó árak mellett ajánl **Hoffmann és Társa** könyvnyomdája a főpostával szemben.

Szomorú — de igaz,

hogy öltőeszközre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékokat észlelünk sietünk az legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjanak, de ha ez t stti egészségünknel az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, fájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Ügyet se vetünk rá. Hát ez vétkes könnyelműség, mely később keservesen megbosszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, ép úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kelő intézkedés nincsen kéznél. — **A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése amit — idejekorán használva. Egger kellemes ízű Soda asztillája csakhamar beszűntet (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok és mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek — Egger kitűnő ízű Mellpasztillája megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal. (1 doboz 50 és 1 ft. Próbadoz 25 kr.) — Minden gyógyszerárban kaphatók. Főraktár: **Nádorgyógyászat.****

(Dr. Egger Leó és Egger J.)
Budapest, Váci-körút 17.

FALLER GYULA

DEBRECZEN

Piacz-utca 1901.
URÍ DIVAT CZIKKEK
nagy választékban.

Kossuth-utca Városháza
NŐI KALAPOK,
és NŐI DIVAT CZIKKEK
nagy választékban.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Biczikli részek legolcsóbban csakis nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat **műszerész műhelyemben** pontosan **méréselt árak** mellett készítek.

Varrógépek, kerékpárok, irrógépek, orvosi műszerek, fog-furógép, villanygépeket, múlábakat és mindenféle teshordó készülékeket mérték után készítek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedüli varrógép- és kerékpár műszerész javítóműhelye törvényes iparral egyedül Debreczenben.

A legjobb minőségűnek elősmert
„AUSTRIA“

≡ szőlő permetezőfű ≡

(Vermorel rendszer szerint)

kizárólagos eladási helye

Debreczen és vidékére
Sesztina Lajosnál.

Valódi

asphalt fedéllemezek

főraktára és kizárólagos eladási helye

Debreczen és vidékére
Sesztina Lajosnál.

Az asphalt-bithumenből készült fedéllemezek **tűzbiztosak**, mázolásuk szükségtelen.

A kátrányos fedélpapiroknál sokkal tartósabbak.

242/1897 v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A derecskei kir. járásbírósnak 2262.—1897. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint debreczeni takarékos és hitelintézet részére Szabó Gábor és neje Barta Ágnes konyári lakosoktól 1300 forint tőke, ennek 1896. évi márczius hó 16-ik napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 88 forint 67 kraj. perköltség erejéig 1896. évi augusztus hó 3-án bíróság le- és felül foglalt és 370 fortra becsült ökörtinók, szobabutorok és szekérből álló ingóságok 1897. évi június hó 4-én délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Konyáron alperesek lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Derecskén, 1897. évi május hó 4-én.

Oláh Géza.
 bír. kiküldött.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
 Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik külsőleg, csúszlós, tagzsárgatásnál és meghúléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kraj., 70 kraj. és 1 forint utvagonkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készen van; főraktár: Főnök József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbirtéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.
 RICHTER F. AD. és farsa, es. és kir. udvari asztalok, RUDOLSTADT.

SERSON C. H.

tapeta gyára **Sz. Morva-Neustadtban.**

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy itt helyben **Várad-utczán, a Bank-palotával szemben, t. Szalay ur házában** ugy **Kolozsvárt, Monostor-utca 9. sz.**

állandó tapeta raktárt

nyitottam,

hol mindég a legújabb gyártmányaim a legizlésebb kivitelben találhatók.

Miután gyáramban a legolcsóbb tapeta is műizléssel van kiálitva, **olcsón** csinos tapetirozást eszközölhetek.

A tapeták hatása emelésére itt helyben papir-gyurmából megfelelő színes dombor díszletek készülnek, melyek alkalmazásával a szobák többé nem színes papírral bevont skatulyákhoz hasonlítanak.

Főtőrekvém: szolid áron szolid munkával szolgálni, mit annyi-val inkább tehetek, mert a kiadási többlet, mit a tapeta árus kénytelen felszámítani, nálam a megrendelő javára esik; de még a legújabb mintákban válogathat.

A n. é. közönség pártfogását kérve, szolid munkámért kezeskedem.

Serson C. H.

Együttal tudatom, hogy a helyes és izlésebb kivitelhez szükséges pótmunkákra u. m. fa- és márványutazatok, tónusban való festésekre, ugy a mennyezet színes kivitelére, helybeli festő **Horváth András** (főter 1712. sz.) vállalkozott.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési savaroknál.

Gazdag szén-savtartalmu — A bornak színeit nem változtatja. — Természetes ízét kellemessé teszi,

a miert is a vendéglő uraknak keverékül „Spritser” előnyös szolgálatot tesz.

Ujabban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyuvize.

Újabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendeltem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut eseteiben.
 Budapest, 1892. márczius hava.

Dr. Kéti Károly,
 ny. t. orvost. tanár.

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt kolera-járvány alatt mohai Ágnes-forrását kitűnő sikerrel rendeltem. A gyomor és bél működését rendkívül hathatósan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyuvizek nagy része korgást és hasmenést okozna. Örömmel konstatahottam, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is legelő helyen áll.

Budapest, 1892. november 17.

Dr. Glaser Marcel.

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen kincsét, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegemnek ajánlani; a kórpavallat, melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégítő.

Adja Isten, hogy a külföldi hasznosakra alkalmazott vizeket teljesen kisorolva hazánk ásványvíz-forgalmából.

N-Szalonta, 1892. október 20.

Dr. Deme Béla,
 járás és Bihar-m. t. b. főorvosa.

A kolera-megbetegedés ellen préservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos
 főraktár

Édeskuty L.

BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

es. és kir. udv.
 Erzsébet-tér. adt.
 Ásványvíz-
 szállítónál.